

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-н Павлина Стефанова Стефанова,

за дисертационен труд на тема:

„Оценяването по чужди езици в българското училище”

за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 1. *Педагогически науки*; Професионално направление 1. 3. *Педагогика на обучението по немски език*, докторска програма *Методика на обучението по съвременни езици*

Докторант: **Димитрина Иванова Гергова**

Димитрина Гергова работи от 2009 г. като главен експерт по чужди езици в *Центъра за контрол и оценка на качеството на училищното образование*, занимава се с разработване и апробиране на модели и механизми за вътрешно и външно оценяване в училищното образование; организира разработването и апробирането на изпитни материали за националното външно оценяване по чужди езици; създава, поддържа и актуализира база данни с изпитни материали; участва в организацията и провеждането на различни видове изпити на национално ниво; изработва анализи и доклади за качеството на образованието според проведените контролни дейности; участва в дейностите, свързани с разработването и прилагането на международни, национални и регионални програми и проекти в областта на общото образование.

Димитрина Гергова има специализации и квалификационни дейности по програми на *Гьоте-институт* и *ЦКОКУО*, насочени основно към методиката и дидактиката на обучението по съвременни езици, техники на планиране и провеждане на учебни занятия по немски език, разработване на методи и инструменти за оценяване на езиковите компетентности. Като сертифициран обучител на учители към Гьоте-институт е провела редица обучителни семинари в страната с учители по немски език на теми, свързани с многоезичието в Европа, принципите и стратегиите за изработване на инструментариум за оценяване постиженията на учениците и приложението на тестовете в практиката за измерване и оценка на постиженията в обучението по немски език. Тя е член на *Дружеството на преподавателите по немски език в България* и активно участва в неговите конференции. От 2015 година е член на *Съюза на учените*

в България, секция *Педагогика и психология* и работи за осъществяване на неговите цели и задачи.

На 11.02.2015 година Димитрина Гергова е зачислена като докторант на самостоятелна подготовка в ДП *Методика на обучението по съвременни езици* в професионално направление *1.3 Педагогика на обучението по съвременни езици*, научна специалност *Методика на обучението по немски език* и е отчислена с право на защита с заповед № 3-РК-138 на 04.02.2016 година.

Темата на дисертационното изследване *„Оценяването по чужди езици в българското училище”* отговаря на актуална необходимост на обучението по чужди езици в българското училище. Обектът и предметът на изследването са продиктувани от необходимостта да се осигури високо качеството на изпитните материали (езиковите тестове), на обучението и квалификацията на преподавателите по езици, на авторите, рецензентите и оценителите на тестови задачи. В предложението за обсъждане дисертационен труд експерименталната проверка на тестовите задачи се ограничава до оценяване на уменията „Четене с разбиране” на езиково ниво В1 по ОЕЕР. Изследвани са ученици от VIII клас в СОУ с интензивно изучаване на немски език.

Целта и задачите на дисертационното изследване са много добре обосновани. Докторантката си поставя за цел чрез анализ на характеристиките и функциите на оценяването в езиковото обучение и принципите на комуникативните тестове да систематизира правила за създаване на тестови задачи и да разработи критерии за експертна оценка. Въз основа на анализ на данните от апробирани тестови задачи тя изследва възможностите на различните формати на тестовите задачи с избираем отговор по отношение на тяхното ниво на трудност и аспектите на измерваното умение „четене с разбиране“. На базата на данни от анкетно проучване тя прави изводи за нагласите на учениците към оценяването.

Избраната методология и методика на изследване отговарят на поставената цел и задачи на дисертационния труд. Изследователските методи са съобразени с характера на изследвания предмет, с целите и задачите на изследването.

Етапите в изследването са представени в отделните глави на дисертационния труд. Изследването е проведено прецизно, получените данни са обработени статистически, анализът е коректен. Заключение на авторката за постигане на целите на изследването се потвърждава, задачите са изпълнени, получените резултатите са валидни за изследваното умение.

Приносите на изследването са на теоретично, методическо и практико-приложно равнище, именно: Систематизирани са предимства и недостатъци на тестовите формати с избираем отговор, на полуотворените формати на отговор и на форматите със свободен отговор; Изведени са принципите за създаване на комуникативни тестове за проверка на уменията четене с разбиране; Систематизирани са правилата за създаване на задачи с избираем отговор; Разработени са критерии за експертна оценка на текстове и тестови задачи за проверка на уменията четене с разбиране, предназначени за преподаватели, автори на тестови задачи и експерти; Установена е еднаква степен на трудност на субтестове, съставени от различни тестови формати с избираем отговор за проверка на уменията четене с разбиране, разработени чрез прилагане на правилата за създаване на задачи с избираем отговор и критериите за тяхната експертна оценка.

Димитрина Гергова е автор и съавтор на учебни материали за обучението по немски език в българското общообразователно училище, които са издания на издателство *Просвета*. Нейните публикации в специализираните издания на МОН са насочени към изследвания на традициите и предизвикателствата в националните оценявания и европейските измервания на езиковите компетентности на учениците като 6 от тях са пряко свързани с темата на дисертационното изследване.

Като научен консултант изказвам своята удовлетвореност от съвместната работа с Димитрина Гергова. Тя е отговорен, самостоятелно мислещ и действащ изследовател. Представеният дисертационен труд е доказателство за способността ѝ да работи самостоятелно и да провежда научни изследвания. Проведеното изследването отговаря на изискванията за разработване на дисертационен труд и притежава безспорни приноси елементи.

Заключение:

Имайки предвид гореизложеното, предлагам на Димитрина Иванова Гергова, докторант на свободна подготовка срещу заплащане в Нов български университет, докторска програма „Методика на обучението по съвременни езици“, департамент „Романистика и германистика“, да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по чужд език, научна специалност 05.07.03. Методика на обучението по немски език.

София, 14.09.2016 г.

проф. Павлина Стефанова Стефанова